

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

WP-III.431.1.13.2014

Kraków, 21 stycznia 2015 r.

**Pani
Barbara Zięba**

**Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
ul. Rozrywka 1, 31-419 Kraków,**

Zespół Kontrolny Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, w dniach od 9 do 10 października 2014 roku przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią placówce. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) oraz na podstawie upoważnienia nr WP-III.0030.70.2014 z 22 września 2014 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, wyjaśnienia złożone przez Panią oraz pracowników Domu, a także na podstawie oględzin obiektu i rozmów z mieszkańcami. Ustalenia zawarte zostały w protokole, podpisanym przez Panią 29 grudnia 2014 roku.

W trakcie kontroli oceniano całokształt działalności i funkcjonowania placówki, jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańców, przyznając ogólnie **ocenę pozytywną z nieprawidłowościami**.

Działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), proszę Panią Dyrektor o podjęcie działań zmierzających do usunięcia uchybień, opisanych poniżej:

1. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rozrywka 1 w Krakowie działa na podstawie decyzji Wojewody Małopolskiego z dnia 21.06.2012 znak: WP-III.9423.12.2012. Zgodnie z ww. decyzją DPS jest przeznaczony dla 60 osób przewlekle psychicznie chorych. Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Rozrywka 1, wprowadzony Zarządzeniem Nr 282/2013 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 1 lutego 2013 r. Zgodnie z treścią Regulaminu Organizacyjnego, Dom jest stacjonarną jednostką organizacyjną pomocy społecznej przeznaczoną dla 60 osób dorosłych obojga płci, przewlekle psychicznie chorych – uzależnionych od alkoholu lub pijących szkodliwie, których stan zdrowia nie wymaga leczenia szpitalnego. W toku kontroli stwierdzono, że zgodnie ze stanem faktycznym Dom jest placówką dla osób uzależnionych od alkoholu. Z uwagi na zmianę wprowadzoną w art. 56 ustawy o pomocy społecznej, poprzez dodanie ust.7 (na mocy ustawy z 22 lutego 2013 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. z 2013 poz. 509) ustawodawca dopuszcza tworzenie nowego typu domów pomocy społecznej - domów dla osób uzależnionych od alkoholu.

Biorąc pod uwagę założenia i charakter kontrolowanej placówki, w świetle aktualnego stanu prawnego, stwierdzono rozbieżności pomiędzy posiadaniem zezwolenia na prowadzenie domu tj. dla osób przewlekle psychicznie chorych a rzeczywistym typem placówki tj. domem dla osób uzależnionych od alkoholu.

ZALECENIE:

Dostosować posiadane zezwolenie na prowadzenie placówki do rzeczywistego przeznaczenia Domu oraz do obowiązujących przepisów prawnych z uwzględnieniem ustaleń zawartych w decyzji Wojewody Małopolskiego – w terminie do 31 marca 2015 r.

2. Co do zasady, decyzje o skierowaniu i umieszczeniu wydaje się na czas nieoznaczony, nie dotyczy to jedynie domów dla osób uzależnionych od alkoholu. Dla domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób uzależnionych od alkoholu, zgodnie z art. 59 ust. 7 przewidziano szczególnie rodzaj decyzji kierujących i umieszczających osoby w placówce: „decyzję (...) wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach”. W załączniku nr 3 do Zarządzenia Nr 974/2014 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 kwietnia 2014 r., w sprawie zatwierdzenia programu pn.: „System wsparcia osoby uzależnionej-mieszkańca Domu Pomocy Społecznej, w celu wzmocnienia działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych określono łączny czas trwania oddziaływań psychospołecznych, „*czas trwania oddziaływań psychospołecznych na 1 pacjenta w DPS może trwać do 36 miesięcy*”.

ZALECENIE:

Dostosować plany pracy i terapii z mieszkańcem do obowiązujących przepisów ustawy o pomocy społecznej mając na względzie rzeczywisty typ i przeznaczenie placówki. Opracowywanie indywidualnych planów wsparcia, które zakładają cele i terminy ich realizacji na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.

3. Analizując postanowienia Regulaminu Organizacyjnego stwierdzono, że zapis § 7 brzmi: „1. W przypadku stwierdzenia u mieszkańca stanu zagrożenia jego życia albo stanu w którym mieszkaniec stwarza bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia otoczenia, Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona może zarządzić po wyczerpaniu innych środków, zastosowanie środków ograniczających swobodę ruchów przez przytrzymanie pacjenta, założenie mu kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego. 2. O użyciu środków wymienionych w ust. 1 sporządza się protokół, w którym zamieszcza się opis podjętych czynności, uzasadnienie ich zastosowania oraz personalia osób, które podjęły decyzję w tej sprawie. 3. Po każdym wypadku zastosowania środka ograniczającego swobodę ruchów mieszkaniec powinien być niezwłocznie zbadany przez lekarza.”

Opisana w Regulaminie Organizacyjnym procedura jest niezgodna z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz.U.2012 poz. 740). Zgodnie z zapisem § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania to lekarz zleca zastosowanie przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia lub izolacji. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie jest możliwe uzyskanie natychmiastowej decyzji lekarza, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje i nadzoruje osobiście jego wykonanie pielęgniarka, zawiadamiając o tym niezwłocznie lekarza.

ZALECENIE:

Przestrzegać ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz.U.2012 poz. 740) oraz dokonać zmian w Regulaminie Organizacyjnym poprzez dostosowanie treści

Regulaminu do obowiązujących przepisów prawnych – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.

4. W podpisanym przez mieszkańców Domu kontrakcie, w tym również przez osoby całkowicie ubezwłasnowolnione, oprócz wyrażenia zgody na kontrolę trzeźwości alkomatem, wyrażana jest zgoda na poddanie się kontroli osobistej dotyczącej ewentualnego posiadania lub próby wniesienia na teren DPS alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, mieszkaniec wyraża zgodę cyt.: „*na procedurę odosobnienia-umieszczenia w pokoju odosobnień – w przypadku wykrycia obecności alkoholu w moim organizmie-do czasu braku wskazania na obecność alkoholu w badaniu alkomatem.*”

Zgodnie z art. 3 pkt 6 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego izolacja jest jednym ze środków przymusu bezpośredniego. Natomiast przymus można stosować tylko w określonych przypadkach, a o jego zastosowaniu decyduje lekarz.

ZALECENIE:

Zaprzestać działań niezgodnych z przepisami ustawy o ochronie zdrowia psychicznego i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.

5. Na podstawie wrywkowo analizowanej dokumentacji osobowej pracowników stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku instruktora terapii zajęciowej nie posiada kwalifikacji wymaganych na stanowisku pracy, gdyż nie spełnia wymagań na określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786). Zgodnie z ww. rozporządzeniem osoba zatrudniona na stanowisku instruktora terapii zajęciowej winna legitymować się wykształceniem średnim i ukończoną policealną szkołą odpowiedniej specjalności.

ZALECENIE:

Przestrzegać ustaleń zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786) – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.

6. Zgodnie z zapisem §11 rozporządzenia w sprawie domu pomocy społecznej przed przyjęciem nowego mieszkańca do domu pomocy społecznej pracownik socjalny tego domu winien ustalić aktualną sytuację w miejscu zamieszkania lub miejscu pobytu tej osoby. W toku kontroli uzyskano informację, iż pracownik socjalny DPS nie realizuje tego obowiązku. Złożono wyjaśnienie w tym zakresie: „*W związku z przyjętą do Regulaminu Organizacyjnego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa procedurą - przed przyjęciem mieszkańca do DPS ul. Rozrywka 1 odbywa się posiedzenie Komisji powołanej przez Dyrektora Domu opiniującej wnioski o zakwalifikowanie osób do programu readaptacji. (...)*”

ZALECENIE:

Ustalać przed przyjęciem nowego mieszkańca jego sytuację w miejscu zamieszkania lub miejscu pobytu, zgodnie z zapisem §11 rozporządzenia w sprawie domu pomocy społecznej – bez zbędnej zwłoki od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, koniecznym jest wskazanie osoby odpowiedzialnej za ich powstanie. Jako osoba kierująca jednostką organizacyjną pomocy społecznej – domem pomocy społecznej jest Pani osobą odpowiedzialną za uchybienia w jego

działaniu.

O sposobie realizacji powyższych wniosków proszę mnie poinformować w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Proszę również o poinformowanie mnie w terminie 14 dni od zrealizowania poszczególnych zaleceń o ich wykonaniu.

Informuję Panią Dyrektor, iż na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, przysługuje Pani uprawnienie do złożenia zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Jednocześnie na gruncie art. 128 ust. 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej jest Pani zobowiązana:

- 1) w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, do powiadomienia mnie w terminie 30 dni o realizacji zaleceń, uwag i wniosków;
- 2) w przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, do powiadomienia mnie w terminie 30 dni o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Krakowa

Z up. Wojewody Małopolskiego

mgr Renata Grochal
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej